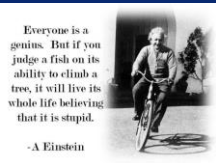

Begeleid Leren voor studenten met psychische problemen

Symposium, Utrecht 4 april 2023
Dr. Lies Korevaar

1

Overzicht

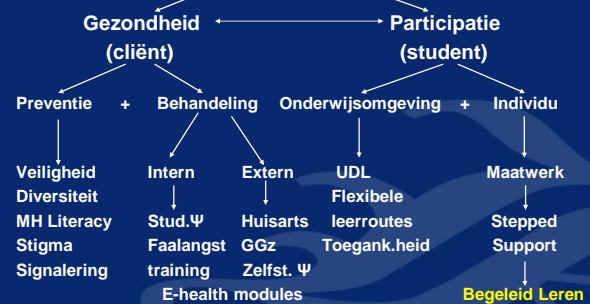
- Inleiding
  - Positionering van Begeleid Leren
  - Doelgroep
  - Belemmeringen
- Begeleid Leren
- ABC van Begeleid Leren

2

Positionering Begeleid Leren

3

Studenten met psychische problemen

4

Inclusief onderwijs: participatie als student Individu en omgeving

5

Jongeren (16+) met psychische problemen

(de laatste jaren ook VO-leerlingen: 12-17 jaar)

- Depressieve klachten
- Angst
- AD(H)D
- Autisme
- Psychose
- Anorexia
- Bipolaire problematiek
- Verslavingsproblematiek
- Overige

die belemmeringen ervaren bij het volgen van hun opleiding

6

Gevolgen

- Studenten met psychische problematiek studeren gemiddeld meer, maar halen lagere cijfers en minder studiepunten dan studenten zonder psychische problematiek

(ResearchNed/ITS, 2012; Broek, Muskens & Winkels, 2013)

- Verhoogd risico op voortijdig schoolverlaten

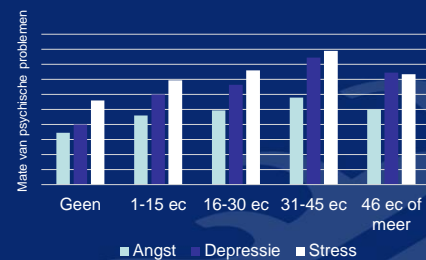
- Studenten met autisme, ADHD en psychische beperkingen hebben de grootste kans op studie-uitval

(Broek, Muskens & Winkels, 2013)

7

Survey onder studenten van de Hanzehogeschool Groningen (N=2672)

Samenhang psychische problemen en studieachterstand

8

Omvang 2022-2023

3% persoonlijke, professionele begeleiding

- Hanzehogeschool 30.000 = 900 studenten
- Wo 353.500 = 10.605 studenten
- Hbo 489.300 = 14.679 studenten
- Mbo 492.100 = 14.763 studenten
- Totaal: = 40.047 studenten

<https://www.ocwincijfers.nl/>

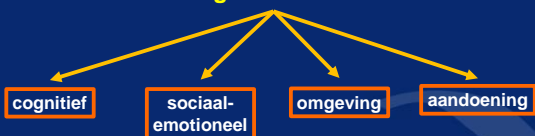
9

De student

10

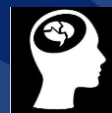
Welke belemmeringen ervaren deze studenten?

11

Cognitieve problemen

- Aandacht en concentratie
- Geheugen: inprenten, herinneren
- Ordenen
- Plannen
- Problemen oplossen
- Handelen
- Nemen van initiatief

12

Sociaal-emotionele belemmeringen

Onder andere:

- Samenwerken
- Contact leggen en onderhouden
- Presenteren
- Angst voor stigma en discriminatie
- Laag zelfvertrouwen
- Omgaan met stress

13

Omgevingsinvloeden

- Onbekendheid met,
- Ontbreken van,
- Onvoldoende gebruikmaken van ondersteuningsmogelijkheden

Omgevingsproblemen die een (extra) belasting kunnen zijn: financiën - woonsituatie - werk - familie - stigma

14

Aandoening

Fluctuerende aard van de aandoening

Bijwerkingen medicatie

- Sufheid
- Vermoeidheid
- Droge mond, erge dorst
- Wazig kijken
- Trillen van de handen

15

Wat te doen?

16

Ondersteuning voor studenten met psychische problemen

- Een student in rolstoel heeft een rolstoelopgang nodig
- Een blinde student braille
- Een dove student een doventolk
- Wat is de rolstoelopgang voor een student met een depressie?
- Wie is de doventolk voor een student met een angststoornis?

17

Begeleid Leren

18

Begeleid Leren

Jongeren/jong volwassenen met psychische problemen helpen beter te functioneren zodat ze met succes en tevredenheid de opleiding van eigen keuze kunnen (ver)volgen

Gebaseerd op de IRB, R92

19

Uitgangspunten Begeleid Leren

De jongere komt naar school als student, niet als patient

Docent is geen hulpverlener, hulpverlener is geen docent

20

Student is probleemeigenaar
→
eigenaar van de oplossing

21

Participeren is een werkwoord zonder lijdend voorwerp

Participeren doe je zelf
(anderen kunnen dit faciliteren en ondersteunen)

22

Participeren doe je in rollen en rollen vervul je in een omgeving

Om te kunnen vaststellen wat

- studenten zelf kunnen,
- het netwerk kan bijdragen, en
- men aan professionele ondersteuning nodig heeft,

is het belangrijk dat studenten hun eigen participatiedoel = opleidingsdoel stellen

23

Maatwerk

24

25

Wil jij je opleiding blijven volgen?

Zo ja, wat belemmert jou hierbij?

Samen met de student achterhalen welke vaardigheden en hulpbronnen hij/zij nodig heeft om met succes en tevredenheid de opleiding te kunnen beginnen, volhouden en afronden

Gebaseerd op de IRB, R92

26

A B C van Begeleid Leren

27

Van 12 13 14 van Behandeling

12
13
14

28

Maar, als we de context veranderen

AIBC

29

Naar A B C van Begeleid Lernen

30

Hartelijk dank voor uw aandacht

Lies Korevaar
e.l.korevaar@pl.hanze.nl

31